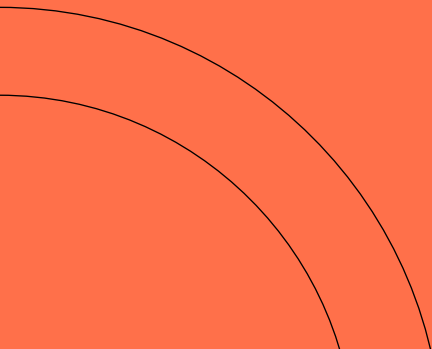
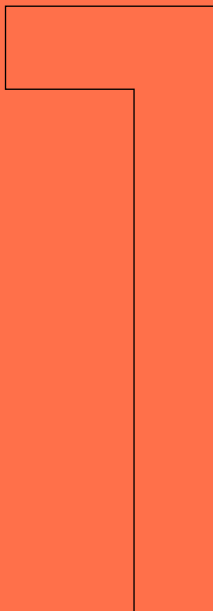
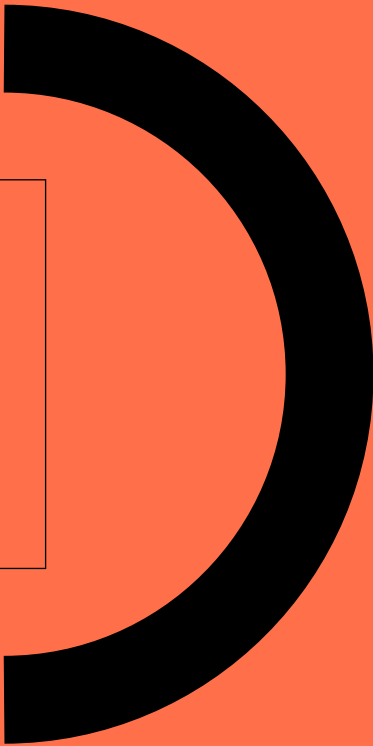
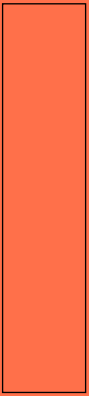
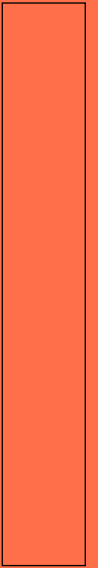
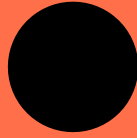
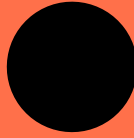
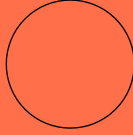
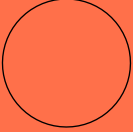

ZÜMRÜTEVLER
MEYDANI
DÖNÜŞÜM
PROVASI

ZÜMRÜTEVLER

MEYDANI

DÖNÜŞÜM

PROVASI

Bernard
van Leer
FOUNDATION

Superpool olarak, İstanbul'un sokak ve kavşaklarının yaya güvenliği açısından iyileştirilmesine yönelik ilk kavşak dönüşüm provasını, Maltepe Belediyesi ile işbirliği içinde, NACTO Global Kent Tasarımı İnisyatifi'nin (NACTO GDCI) danışmanlığında Maltepe Zümrütevler Meydanı'nda gerçekleştirdik.

Ekim 2019'da hayata geçirdiğimiz prova, Bernard van Leer Vakfı tarafından, şehir ve erken çocukluk konusunu işleyen Kent95 programı kapsamında desteklendi. Vakıf bu programla şehrin yöneticilerine, şehir plancılarına, mimarlara, tasarımcılara ve girişimcilere "Kenti 95 santimden, yani üç yaşındaki sağlıklı bir çocuğun boyundan görseydiniz, neyi değiştirdiniz?" sorusunu yöneltiyor. Biz de bu program çerçevesinde sokakların, küçük yaştaki çocukları ve bakım verenlerini de gözetecek şekilde, nasıl iyileştirilebileceğini geniş bir paydaş ağı içinde birlikte öğrenmek ve uygulamak istedik.

Elinizdeki kitapçık, Zümrütevler Meydanı dönüşüm provası çalışmamızı bir vaka analizi olarak ele alıp inceliyor; sokakların tasarımına odaklanıyor ve prova süreci, yaya öncelikli tasarım stratejileri ve kullanılan malzemelerle ilgili temel bilgiler veriyor.

Benzer uygulamalar için yöntem geliştirmeye destek olması dileğiyle...

SUPERPOOL
2020

2006 yılında Selva Gürdoğan ve Gregers Tang Thomsen tarafından kurulan SUPERPOOL, araştırma odaklı multidisipliner bir mimarlık ofisidir. Faaliyet alanı, mimariden şehir planlamaya, iç mimariden haritalamaya çeşitlenir. Yerel çözüm pratikleriyle temel tasarım değerlerini bir araya getirir. Anlama, hatırlama, araştırma yaklaşımıyla farklılaşır. Sosyologların, sanatçıların, yazarların mimarlarla beraber üretimde bulunduğu Superpool, farklı işbirliklerine açık bir fikirler "havuzudur".

Başlarken Bazı Tanımlar ve İlkeler

YÜRÜNEBİLİR MAHALLE NE DEMEKTİR?

"Evden 20 dakikalık yürüyüşle ulaşılan yerler" mahalle tanımlarından biridir. Araştırmalar çoğu insanın 20 dakikadan fazla yürümeyi tercih etmediğini gösteriyor. Bu süre uyku ve beslenme döngüleri nedeniyle eve mümkün olduğunca yakın mesafede olması tercih edilen küçük çocuklar ve bakım verenleri için de önem taşır. Buna dayanarak denebilir ki, küçük çocuklar ve bakım verenleri zamanlarının çoğunu mahallelerinde geçirirler. Evden kolaylıkla kreşe, oyun alanına, sağlık ocağına, bak-kala yürüyebilmek her yaş grubu için olduğu gibi küçük çocuklar ve bakım verenleri için de önemli bir hayat kalitesi göstergesidir.

Yürünebilir mahalleler için sokakların yaya öncelikli olarak iyileştirilmesi gerekir. Araç trafiğinin görece az olduğu mahalle sokakları, düşük bütçeli uygulamalarla yaya öncelikli sokak tasarımının test edileceği öncelikli alanlar olarak düşünülmelidir.

2

AŞAMALI TASARIM STRATEJİSİ VE DÖNÜŞÜM PROVASI NEDİR?

Aşamalı tasarım stratejisi, değişimi kolaylaştırmak için tasarım sürecini bilinçli olarak hızlı uygulanabilir adımlar halinde tanımlar. Her aşama bir öncekinin deneyimi üzerine inşa edilecek şekilde kurgulanır. Bu şekilde bütçe sıkıntılarını, karmaşık izin ve onay süreçlerini ve mahallelinin katılımını daha sağlıklı bir şekilde yönetmeyi hedefler.

Yüksek maliyetli bir yatırımdan önce düşük maliyetli, geçici ve esnek kullanımı olan malzemeler ile tasarımın uygulama 'provası' yapılır. Uygulamanın öncesinde ve sonrasında veri toplanır ve mahallelinin tasarıma katılımı için imkanlar oluşturulur. Yapılan prova veya provalardan sonra tasarım ve uygulamanın son haline getirilmesi amaçlanır.

Bu süreç kamu çalışanları, karar vericiler tarafından yönetilebileceği gibi bazen mahallelinin kendisi veya sivil toplum kuruluşlarının liderliğinde de ilerleyebilir.

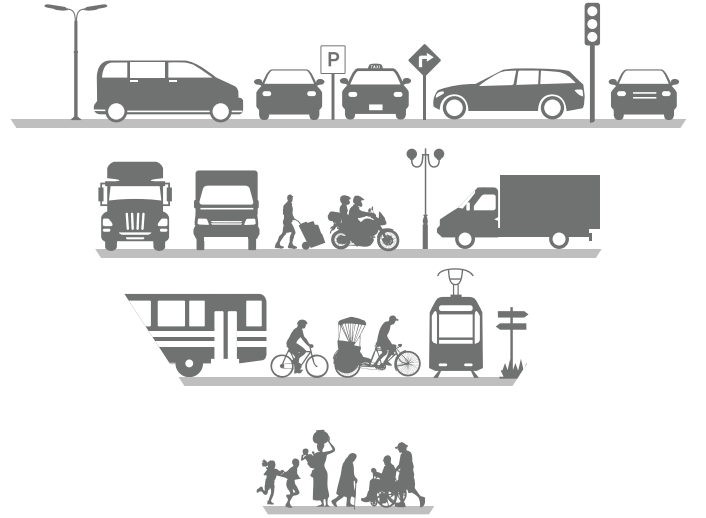
Aşamalı Tasarım Stratejisinin Hedefleri

Değişimi Kolaylaştırmak → Provala alternatifi sunarak ilham vermek, mahalleli, kullanıcıları ve kamu yönetimini hazırlamak

Katılımı Genişletmek → Mahallelinin prova sürecinde dile getirdiği tercihlerin yanı sıra, mekan kullanımını gözlemleyerek ihtiyaçları yerinde ve derinlemesine anlamak

Birlikte Düşünmek → Kamu çalışanının, karar vericilerin, sivil toplum kuruluşlarının ve vatandaşların bir arada çalışmasını sağlamak ve teşvik etmek

Ön Değerlendirme Yapabilmek → Daha büyük politik veya finansal yatırımlar yapmadan önce bir programın, projenin veya yönetmelik değişikiminin etkilerini test etmek

→ Yürünebilir sokaklar için öncelik yayalarda, bisikletlerde ve toplu taşıma araçlarında olmalıdır. ←

Yaparak, Deneyerek Öğrenmek!

NEDEN ZÜMRÜTEVLER?

71.500 kişinin yaşadığı Zümrütevler Mahallesi, Maltepe ilçesinin en yoğun ve dezavantajlı iki mahallesinden biri. Nüfusun %30'dan fazlasını 0-18 yaş arası çocuklar ve gençler, %8'ini ise 0-4 yaş arası bebekler oluşturuyor. Yoğun yapılaşma sebebiyle mahallede park ve açık alan eksikliği yaşanıyor. Maltepe'de planlanan yaya öncelikli sokak uygulamalarında ilk dönüşüm provasının bu sebeplerle Zümrütevler Mahallesi'nde yapılmasına karar verildi.

VERİYE DAYALI KARAR ALMAK

Zümrütevler Mahallesi dezavantajlı çocuk sayısının çok olduğu, açık alan ve park konusunda eksiklik yaşayan bir mahalle. Prova uygulama, mahallenin toplanan verilerde ve yapılan anketlerde de ortaya çıkan bu ihtiyacına çözüm sunuyor. Bu nedenle mahalle sakini, araç sahibi perspektifi ile dar yollardan ve park yerlerinin iptalinden şikayet etse de, meydanın eski haline dönmesini istemiyor. Mahalle sakinlerinden bazı görüşler:

“Burada vakit geçirecek bir yer olmuş, ayakta beklemiyoruz.”

“Eskiden oturacak yer yoktu şimdi herkes burada vakit geçiriyor.”

“Çok güzel olmuş. Dinleniyorum burada. Evden dinlenmeye geliyorum her gün.”

“Deprem için iyi oldu. Yaz günleri burası bir alternatif oldu. Babaanne ve anneanneler için çok önemli burası.”

KATILIM: ORTAKLAŞA VE EL BİRLİĞİYLE YAPMAK

Uygulama öncesi veri toplama esnasında kurulan yakın temas ve uygulama haftasında sahada beraber boyama ve ortaklaşa yapmanın verdiği sahiplenme duygusu, uygulama sonrası –bazı bordür taşlarının yeri değişse de– alanın mahalleli ve esnaf tarafından başta öngörülene kıyasla büyük bir değişiklik yapılmadan kullanılmasında önemli rol oynuyor.

Sokak Tasarımında Aşamalı Tasarım Üç Adıma Ayrılabilir:

PROJE TİPİ	GÜNÜBİRLİK UYGULAMA	PROVA UYGULAMA	KALICI UYGULAMA
ZAMAN ARALIĞI / BÜTÇE	1 - 3 gün / ₺	3 ay - 1 yıl / ₺₺	1 - 50 yıl / ₺₺₺
PROJE PAYDAŞLARI	Kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları veya mahalle sakinleri beraber ya da tek başlarına organize edilebilirler.	Kamu kurumlarının liderliğine ihtiyaç vardır.	Kamu kurumlarının liderliğine ihtiyaç vardır.
UKOME ONAYI	Gerekmeyebilir.	Gereklidir.	Gereklidir.
MALZEMELER	Genellikle düşük maliyetli, alana kolay getirilecek, kalıcı olması beklenmeyen malzemeler kullanılır.	İstendiğinde sabitlenebilir, sürekli bakım gerektirmeyen düşük maliyetli malzemeler kullanılır.	Yüksek maliyetli, kalıcı olarak sabitlenmiş malzemeler kullanılır.
KATILIM	Geniş katılım ve uygulamaya yönelik yerinde geri bildirim alma imkanı sağlar.	Kamu kurumlarının veya sivil toplum kuruluşlarının alanda bulunması kullanıcılarından prova boyunca geri bildirim alma imkanı sağlar.	Kamu kurumlarının veya sivil toplum kuruluşlarının alanda bulunması kullanıcılarından geri bildirim alma imkanı sağlar.
TASARIMIN ESNEKLİĞİ	Çok: Paydaşlar projenin uygulamada değişmesini ve kısa süreli olmasını amaçlar.	Orta: Paydaşlar projenin değişmesini öngörür ancak genel hatlarıyla projenin kalıcı olması hedeflenir.	Az: Provalardan öğrenilenlerle oluşturulan kalıcı projedir ve yakın zamanda değişmesi beklenmez.
ÖNCESİ VE SONRASI VERİ TOPLAMA VE DEĞERLENDİRME	Yapılmalıdır.	Kesinlikle Yapılmalıdır.	Kesinlikle Yapılmalıdır.

→ VAKA

→ ANALIZI

2 Ay
Ağustos-Eylül 2019

Uygulama Öncesi

Veri Toplama
Katılım
Tasarım
Koordinasyon

1 Hafta
Ekim 2019

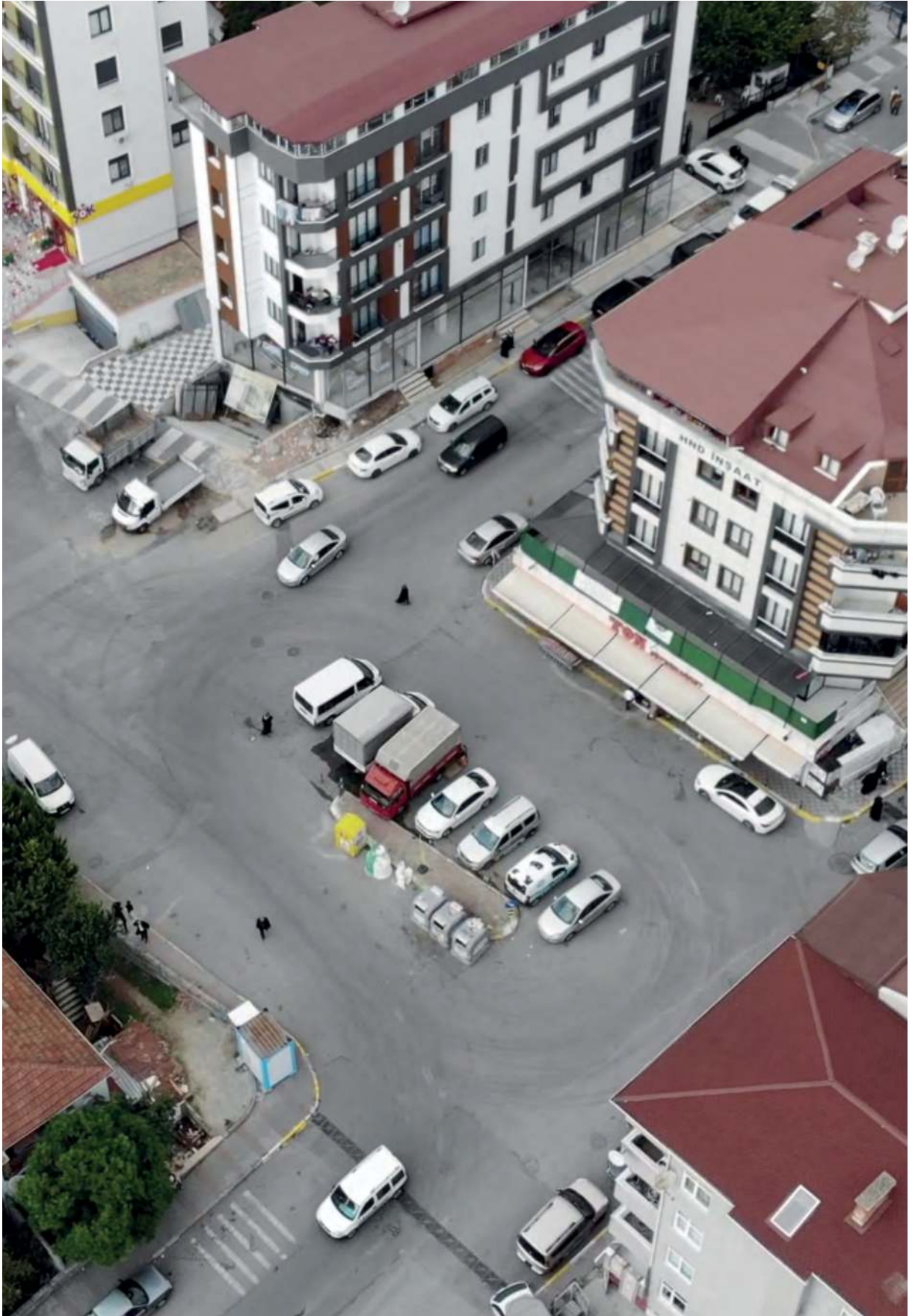
Uygulama Haftası

Geometri Testi
Uygulama İşlemi

3 Ay
Ekim-Aralık 2019

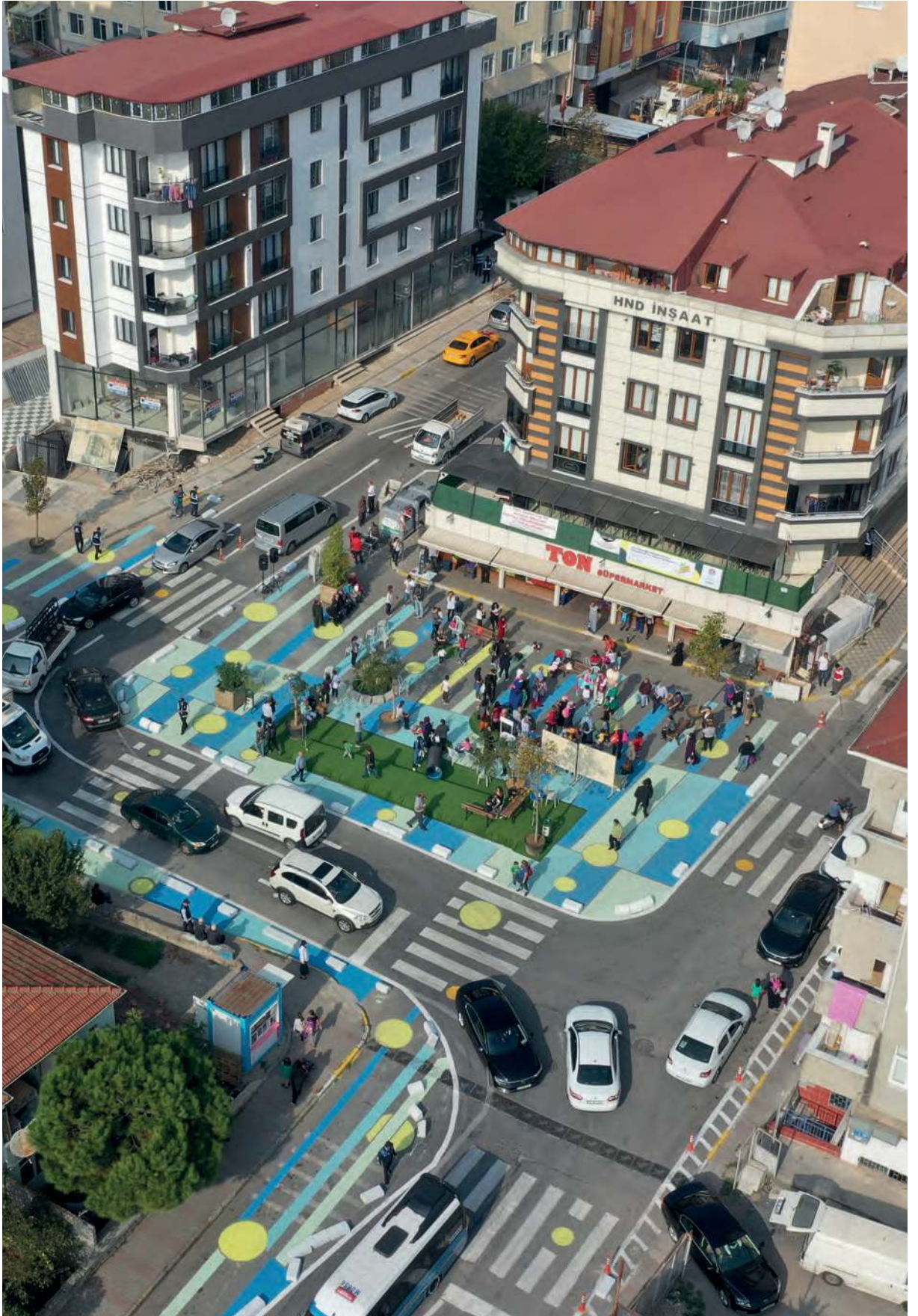
Uygulama Sonrası

Bakım
Programlama
Veri Toplama
Verilerin Değerlendirilmesi

ZÖMRÜTEVLER
MEYDANI
DÖNÜŞÜM
PROVASI

UYGULAMA
SONRASI

Uygulama Öncesi

AĞUSTOS
2019

Yer Seçimi

Prova için seçilen kavşak çevredeki üç okula giden yolların kesişiminde bulunuyor. Her gün okula gidiş ve dönüş saatlerinde yüzlerce çocuk, anne veya babaları ile birlikte prova uygulama için seçilen kavşaktan geçerek okula gidiyor. Yürüyerek okula gitme, teşvik edilen bir durum olmakla beraber, yaya güvenliği için tedbir alınmamış yollarda, araçların arasında, risk alarak yapılıyor. Bu alanın, çocuklar tarafından yoğun kullanımını göz önüne alarak yaya güvenliğini öncelikleyen bir tasarıma ihtiyacı olduğunu gördük.

Otobüs ve minibüs rotası üzerinde bulunan ve gayriresmi bir şekilde araç park etmek için kullanılan kavşak için çalışmalara başladığımızda güvenli ve kesintisiz yaya yolları oluşturmayı, cadde geçişlerini kolaylaştırmayı ve araç park edilen alanı bir semt meydanına dönüştürmeyi hedefleyerek aşağıdaki öncelik listesini oluşturduk:

- Yaya güvenliğini artırmak
- Mahalledeki nitelikli açık alan eksikliğini telafi etmek
- Mahallede var olan sokak oyunlarına yer açmak
- Nihai yatırım öncesinde düşük maliyetli uygulama ile tasarımı test etmek ve geri bildirim almak

AĞUSTOS - EKİM
2019

Veri Toplama

Zümrütevler Meydanı dönüşüm provası için biz Superpool ekibi ve gönüllülerden oluşan 6 kişilik bir veri toplama ekibi kurduk. Global Kent Tasarım İnisyatifi'ni (NACTO GDCI) İstanbul'a davet ettik ve veri toplamaya yönelik metodun paylaşıldığı bir eğitim organize ettik. Eğitimin ardından uygulamanın yapılacağı kavşakta veri toplama çalışmalarına başlandı. Provanın hedeflerine uygun olarak:

- Yayaların ve araçların kavşaktan geçişlerini saydık
- Yayaların karşıdan karşıya geçerken tercih ettiği rotaları gözlemledik
- Geçen araçların hızlarını ölçtük
- Yaya kullanımı dışında kavşak ve çevresindeki kullanımları gözlemledik ve haritaladık

.....

Aşamalı tasarım uygulamalarında uygulama öncesi ve sonrasını karşılaştırmak için veri toplanması sonraki aşamalara geçiş için oldukça önemlidir.

.....

EYLÜL - EKİM
2019

Sayım için Perşembe, Cuma ve Cumartesi günlerini seçtik. Dönüşüm provası çocukların güvenliğini artırmayı önceliklediği için okula gidiş, öğle ve okuldan dönüş saatlerini de içerecek şekilde sayım planı oluşturduk. Altı kişilik ekip aşağıdaki hedefleri değerlendirmek için belirlenen sokak, yön, gün ve saatlerde sayımlar yaptı, veriler topladı:

- Araçların meydana girişte yavaşlaması
- Yaya geçitlerinde araçların durarak yayalara yol vermesi
- Yaya kullanımında artış
- Meydandaki kaçak kullanımların azaltılması
- Meydanın ve yaya yollarının güvenli hissedilmesi ve daha fazla kullanılması

.....

Veri toplamanın birkaç hafta süresince düzenli olarak aynı gün ve saatlerde yapılması gerekir. Hafta içi iki gün ve hafta sonu bir gün olarak üç gün seçilmesi ve sayımların en az üç kez tekrar edilmesi önerilir. Hafta içi seçilen günlerden birinin yoğun trafik olan Pazartesi, Cuma veya varsa semt pazarının kurulduğu gün olması, diğer günün ise hafta arası bir gün olması tercih edilebilir. Veri toplama öncesinde uygulama sonrası için hedeflerin net olarak belirlenmesi önemlidir. Veri toplama için sahada yapılan gözlemlere ek olarak dron çekimleri ve *time-lapse* kayıtları yapılabilir. *Time-lapse* kayıtları alanda araç park etme sürelerinin tespitinde özellikle faydalıdır.

.....

7

8

Yaya Sayımı: Kaldırım

FORMU DOLDURAN <u>BEYTA</u>	Sayım Yeri Haritası: (Sayımın yapıldığı yeri işaretleyin)
TARİH <u>13/09/19</u> GÜN <u>Cuma</u> <small>gün ay yıl (Pazartesi, Salı...)</small>	
ZAMAN DİLİMİ <u>08:30</u> <u>08:45</u>	
HAYA DURUMU SICAKLIK * <u>0</u> → <u>0</u> <u>22</u> c/1	
PROJE İSMİ _____	
YER _____	
NOTLAR <u>SUPERMARKET</u> <u>AKIÇ DEĞİL</u>	

Yaya Kategorisi: Sokak koşullarında önem arzeden yaya kategorilerini belirleyip sayımı yapmak için aşağıdaki alanı kullanın. Formda bulunan kategoriler içinden seçim yaparak veya kendi kategorilerinizi oluşturarak formu düzenleyin. Sayımlarınızı 15 dakikalık aralıklara bölün. Eğer yaya trafiği fazlaysa, kaldırımda ve yolda yürüyenleri ayrı ayrı sayın. Bu durumda 10 dakikalık aralıklar kullanın.

Kategori	 Bebek ve Küçük Çocuk 0-5 Yaş	 Çocuk 5-12 Yaş	 Genç 12-20 Yaş	 Yürüyen Yetişkin 20-64 Yaş	 Yürüyen Yaşlı 65+ Yaş	 Engelli	Toplam
				Tek Başına: / Çocuk ile: ☐			
Kaldırım	<u>000</u>	<u>001000</u>	<u> </u>	<u>0000 </u>			<u>157</u>
		<u>0001010 </u>	<u># </u>	<u>01100101</u>			
		<u>00010000</u>		<u>01110110 </u>			
		<u>101100000</u>		<u>0100000101</u>			
		<u>0111110001</u>		<u>0111010101</u>			
		<u>00010000</u>		<u>0000001111</u>			
		<u>0011000</u>		<u>00000</u>			
	<u>3</u>	<u>72</u>	<u>15</u>	<u>67</u>			
Araç Yolu		<u>0000</u>	<u> </u>	<u>0010</u>			<u>104</u>
T	<u>3</u>	<u>76</u>	<u>17</u>	<u>71</u>			<u>1821</u>

Aktivite Haritası

FORMU DOLDURAN KAAN

TARİH 12/09/19 GÜN Perembe
gün ay yıl (Pazartesi, Salı...)

ZAMAN DİLİMİ 15:45 - 16:00

HAVA DURUMU SICAKLIK
☀️ ☁️ → 8 26 c/f

PROJE İSMİ _____

YER Zümrütevler mah.

NOTLAR Alihan'ın yapma
omni sikki bahçesi

Sayım Yeri Haritası: (Sayımın yapıldığı yerin çevresini ve alandaki sokakların isimlerini belirtin)

KİŞİ	CİNSİYET	YAŞ	GRUP	DURUŞ	AKTİVİTE	OYUN	ÖZEL İHTİYAÇ	NOTLAR
1	/	/	/	/	/	/	/	
2	/	/	/	/	/	/	/	
3	/	/	/	/	/	/	/	
4	/	/	/	/	/	/	/	
5	/	/	/	/	/	/	/	
6	/	/	/	/	/	/	/	
7	/	/	/	/	/	/	/	
8	/	/	/	/	/	/	/	
9	/	/	/	/	/	/	/	
10	/	/	/	/	/	/	/	
11	/	/	/	/	/	/	/	
12	/	/	/	/	/	/	/	
13	/	/	/	/	/	/	/	
14	/	/	/	/	/	/	/	
15	/	/	/	/	/	/	/	
16	/	/	/	/	/	/	/	
17	/	/	/	/	/	/	/	
18	/	/	/	/	/	/	/	
19	/	/	/	/	/	/	/	
20	/	/	/	/	/	/	/	
21	/	/	/	/	/	/	/	
22	/	/	/	/	/	/	/	
23	/	/	/	/	/	/	/	
24	/	/	/	/	/	/	/	
25	/	/	/	/	/	/	/	
26	/	/	/	/	/	/	/	
27	/	/	/	/	/	/	/	
28	/	/	/	/	/	/	/	
29	/	/	/	/	/	/	/	
30	/	/	/	/	/	/	/	

Veri Toplama Haritası

FORMU DOLDURAN _____

TARİH ___/___/___ GÜN _____
gün ay yıl (Pazartesi, Salı...)

ZAMAN DİLİMİ _____

HAVA DURUMU SICAKLIK
☀️ ☁️ ☔️ ➔ _____ C/F

PROJE İSMİ _____

YER _____

NOTLAR _____

AÇIKLAMA

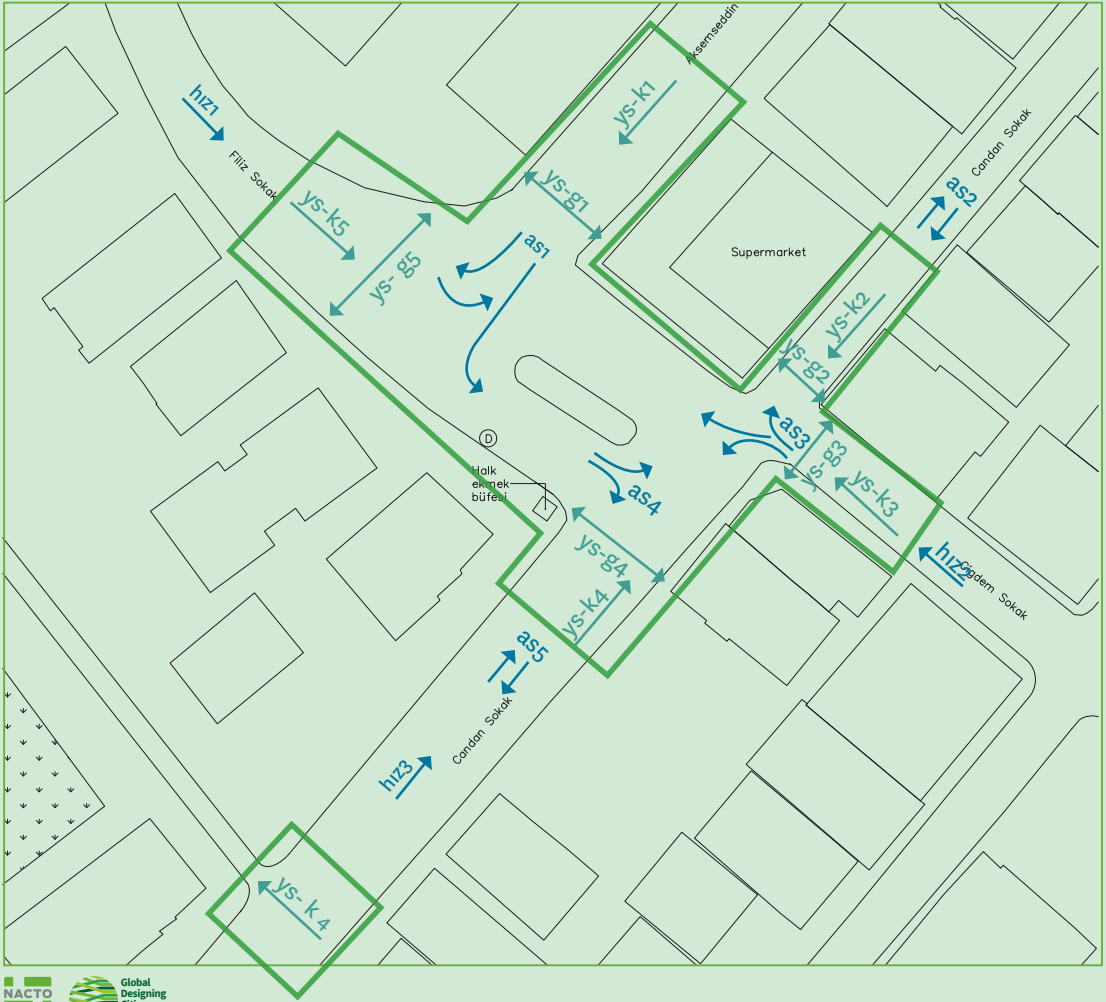
— Çalışma Alanı Sınırı

ys-k Yaya Sayımı - Kaldırım

ys-g Yaya Sayımı - Yaya Geçidi

as Araç Sayımı - Yön (y) + Sinyal (s)

hız Hız - Seyir (s) + Dönüş (d)

	ANKETÖR 1	ANKETÖR 2	ANKETÖR 3	ANKETÖR 4	ANKETÖR 5	ANKETÖR 6
8.30 (15 dk)	Yaya sayımı kaldırım 1	Yaya sayımı kaldırım 2	Yaya sayımı kaldırım 3	Yaya sayımı kaldırım 4	Yaya sayımı kaldırım 5	Yaya sayımı kaldırım 6
8.45 (15 dk)	Araç sayımı sokak 1	Araç sayımı sokak 2	Araç sayımı sokak 3	Araç sayımı sokak 4	Araç sayımı sokak 5	Araç hızı
9.00 (15 dk)	Yaya sayımı Yaya geçidi 1	Yaya sayımı Yaya geçidi 2	Yaya sayımı Yaya geçidi 3	Yaya sayımı Yaya geçidi 4	Yaya sayımı Yaya geçidi 5-6	Yaya izleri
9.15 (15 dk)	Aktivite haritası	Aktivite haritası	Araç hızı	Bilgi formu	Bilgi formu	Bilgi formu
11.30 (15 dk)	Yaya sayımı kaldırım 1	Yaya sayımı kaldırım 2	Yaya sayımı kaldırım 3	Yaya sayımı kaldırım 4	Yaya sayımı kaldırım 5	Yaya sayımı kaldırım 6
11.45 (15 dk)	Araç sayımı sokak 1	Araç sayımı sokak 2	Araç sayımı sokak 3	Araç sayımı sokak 4	Araç sayımı sokak 5	Araç hızı
12.00 (15 dk)	Yaya sayımı Yaya geçidi 1	Yaya sayımı Yaya geçidi 2	Yaya sayımı Yaya geçidi 3	Yaya sayımı Yaya geçidi 4	Yaya sayımı Yaya geçidi 5-6	Yaya izleri
12.15 (15 dk)	Aktivite haritası	Aktivite haritası	Araç hızı	Bilgi formu	Bilgi formu	Bilgi formu
15.50 (15 dk)	Yaya sayımı kaldırım 1	Yaya sayımı kaldırım 2	Yaya sayımı kaldırım 3	Yaya sayımı kaldırım 4	Yaya sayımı kaldırım 5	Yaya sayımı kaldırım 6
16.05 (15 dk)	Araç sayımı sokak 1	Araç sayımı sokak 2	Araç sayımı sokak 3	Araç sayımı sokak 4	Araç sayımı sokak 5	Araç hızı
16.20 (15 dk)	Yaya sayımı Yaya geçidi 1	Yaya sayımı Yaya geçidi 2	Yaya sayımı Yaya geçidi 3	Yaya sayımı Yaya geçidi 4	Yaya sayımı Yaya geçidi 5-6	Yaya izleri
16.35 (15 dk)	Aktivite haritası	Aktivite haritası	Araç hızı	Bilgi formu	Bilgi formu	Bilgi formu

EYLÜL - EKİM

2019

Katılım

.....

Veri toplama sırasında yapılan anketlerin yanı sıra, mahalle sakini ve esnaf ile bir araya gelinen sohbetler düzenlenebilir. Bu buluşmalarda karşılıklı bilgi alışverişi ve tasarımda önceliklerin belirlenmesi hedeflenir.

.....

16 Eylül'de mahallede bir buluşma planlandı ancak prova uygulamanın Türkiye'de ilk defa deniyor olması sebebiyle, mahalle sakiniyle gerçekleşecek iletişimin uygulama esnasında İlçe Belediye Başkanı'nın da katılımıyla sağlanmasına, geribildirim ise uygulama sırasında sahada yapılmasına karar verdik.

.....

Mahalle sakininin katılımı kentsel politika süreçlerine şeffaflık, demokrasi ve hesap verilebilirlik sağlar. Kamu kurumlarını erişebilir kılar. Farklı paydaşları harekete geçirir, işbirliğine dayalı, gerçek ihtiyaçlara yönelik, yenilikçi yöntemlerin ortaya çıkmasını sağlar. En önemlisi de kent paydaşları arasında güven inşa eder.

.....

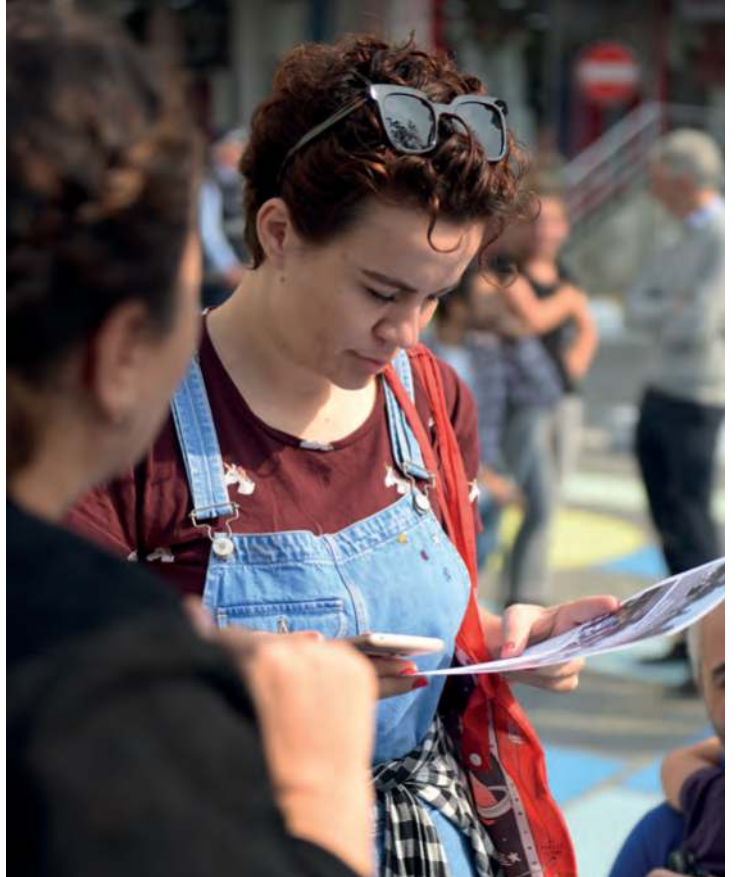
MAHALLEMİZİ BERABER DÜŞÜNELİM

Çocuklar, yaşlılar, pusetiler ve tüm Maltepeliler, sizi Mahalle Sohbeti'ne bekliyoruz! Zümrütevler Meydanı'nın yeniden düzenlemesi üzerine mahalle olarak hep beraber akıl yürütelim...

Keşmekeş trafiği ve park sorunu ile hepimizin hayatını zorlaştıran, en çok da küçük çocukları ve ailelerini zorlayan meydanımızı ve ihtiyaçlarını beraber konuşalım.

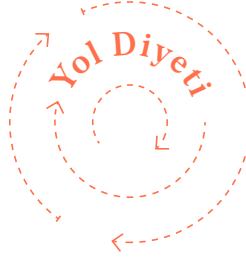
Yer: Maltepe Zümrütevler parkı
Tarih : 16 Eylül (Pazartesi)

İSTANBUL

Tasarım

Arabalar tarafından işgal edilmiş, sürücülerin yayaları ve çocukları düşünmeden hızlı araç sürdükleri Zümrütevler kavşağını, Maltepe Belediyesi ve NACTO GDCI danışmanlığında tasarladık. Tüm Superpool ekibinin görev aldığı tasarım, yapılan sayımlara, alanın kullanımına dair gözlemler ve mahalle sakininden edinilen bilgilere göre, güvenli yaya yolları ve bir meydan oluşturacak şekilde oluşturuldu. NACTO GDCI'nın yayımladığı sokak tasarım kılavuzu temel alınarak tasarlanan meydan dönüşüm provasında, yaya öncelikli trafik yavaşlatma stratejileri denendi.

Yol diyeti, ihtiyaç olmadığı halde araçlara ayrılmış kamusal alanı azaltmayı ve trafiği yavaşlatmayı hedefler. Şerit azaltma veya karayolu geri kazanma adı da verilen yol diyeti, ulaşımın planlanmasında ve sokak tasarımında kullanılan bir tekniktir. Son yıllarda birçok kent yayaların erişim ve güvenliğini yol diyeti yapıp yayaları öncelikleyerek çözme eğiliminde. Veriler ışığında şehir merkezlerinde motorlu araçların kullandığı yol ve otopark alanları en aza indiriliyor ve kazanılan alanlar yaya güvenliğini artıracak veya toplu taşıma hizmetlerini kolaylaştıracak şekilde kullanılıyor.

ZÜMRÜTEVLER'DE YOL DİYETİ ÇERÇEVESİNDE PLANLANAN DÜZENLEMELER

Yayalaştırma ve Otopark Alanlarının Düzenlenmesi

Veri toplama çalışmalarında araç trafiğinin az olduğunu belirlediğimiz Filiz Sokağı, ortadaki refüj ile ikiye bölünüyordu. Refüjü kaldırarak sokağı çift yönlü hale getirdik. Uygulama öncesinde meydana 7 araç park etmekteydi. Bu araçlar için yol kenarlarında cepler oluşturduk ve meydana kamusal kullanıma açacak şekilde düzenledik. Ayrıca meydana araç girişini engelleyecek şekilde bordür taşları yerleştirilmesini planladık.

Şeritlerin Genişliğini Azaltma

Şerit genişliklerini 3,20 metre olarak planladık.

.....

Otoyollardan farklı olarak mahalle içinde motorlu araç kullanımı için ayrılan yollarda şerit genişliği 3-3,20 metreye kadar düşürülebilir. Mahalle içinde daraltılmış yollar araçların yavaşlamasını sağlar ve olası kazaları engeller. Daraltılmış yollarda araçlar kendilerine ayrılmış yerler dışında park edecek yer bulamaz. Böylece yolların gelişigüzel park eden araçlar yüzünden tıkanmasının önüne geçilmiş olur.

Araç yollarından kazanılan yol genişliği yayaların kullanımı ve araçların düzenli park etmesi için tekrar organize edilebilir. Geniş kaldırımlar sokağın canlılığını artırırken, yayaların güven içinde yürümesini de sağlar.

.....

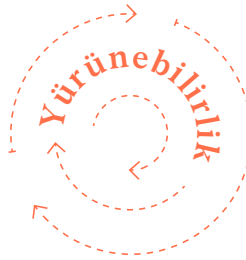
Dönüş Yarıçaplarını Daraltma

Meydanda araç dönüşleri için bırakılmış yarıçapları 3 metreye indirirken, otobüs güzergahındaki dönüş yarıçaplarını da 4,5 metreye indirdik. Kavşağa yaklaşmadan önce hız tümsekleri ve plastik şerit araçları ile sürücünün şeride girmesini, hızını kesmesini ve dar dönüşleri gerektiğinde yayalara yol verecek hızda geçmesini hedefledik.

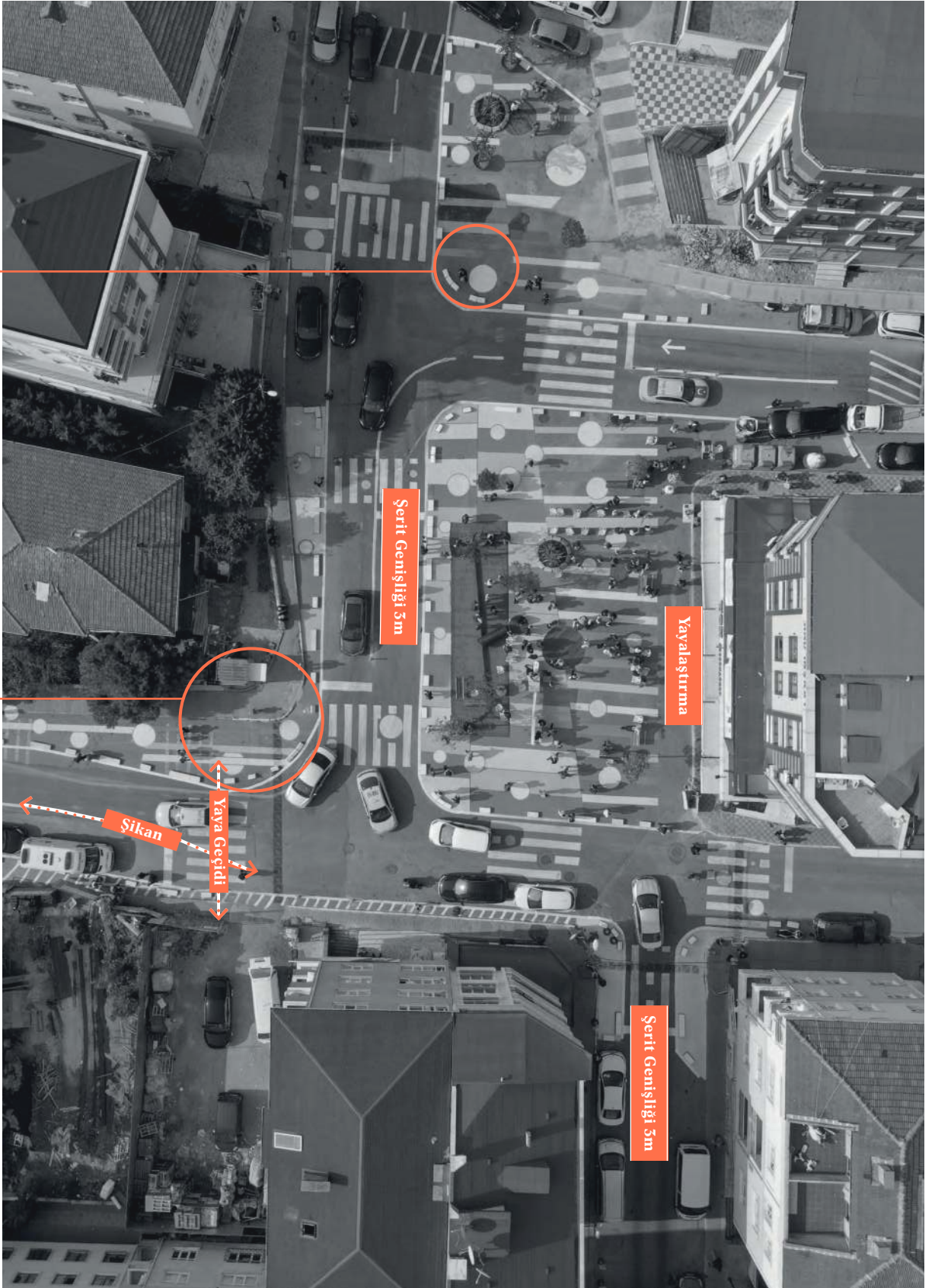
.....

Otoyollardan farklı olarak, mahalle içinde motorlu araçların dönüşü için gerekli olan yarıçap 3 metredir. Geniş dönüş imkanları, sürücülerin yavaşlamasını gerektirmezken dar yarıçaplı dönüşler araçların yavaşlamasını sağlar. Karşıdan karşıya geçmede yaya önceliği, ancak yavaşlatılmış trafik ile mümkün olur.

.....

Yürümek, insanlar için en temel ulaşım yoludur ve önceliklendirilmesi gerekir. Şehir içinde yaya yollarının kesintisiz olması, geniş ve engelsiz olması, yaya yollarının motorlu araç trafiği ile kesiştiği yerlerde yaya güvenliğinin sağlanması çok önemlidir. Türkiye’de de yayaların ilk geçiş hakkı 2019 yılında kabul edilen kanun ile güvence altına alınmıştır. "Yayalara ilk geçiş hakkı verilmesi" başlıklı 74. Maddeye göre; sürücüler, görevli bir kişi veya ışıklı trafik işareti bulunmayan ancak trafik işareti ve levhalarıyla belirlenmiş, kavşak giriş ve çıkışlarına, yaya veya okul geçitlerine yaklaşırken, yavaşlamak ve varsa buralardan geçen veya geçmek üzere bulunan yayalara durarak ilk geçiş hakkını vermek zorundadır. Yürümek ulaşım için önemli olduğu kadar, sağlıklı bir yaşam için de gereklidir. İyi tasarlanmış yaya yolları ve kamusal alanlar sosyalleşmeye olanak sağlar.

ZÖMRÜTEVLER
MEYDANI
DÖNÜŞÜM
PROVASIDönüş
Çapı
5 mDönüş
Çapı
4,5 m

ZÜMRÜTEVLER'DE YÜRÜNEBİLİRLİĞİ ARTIRACAK UYGULAMALAR**Kaldırımları genişletme**

Meydana çıkan yollarda kaldırımları asgari düzeyde genişletebilmek için, araç yollarının bir kısmının bariyerlerle ve boyanarak kaldırıma eklenmesini önerdik.

.....

Kaldırım, yayaların toplu taşıma sistemlerine erişimini sağladığı, kesintisiz ilişki ağları kurduğu ve aynı zamanda canlı bir ortak alan olduğu için kentteki en önemli kamusal alandır. Kaldırım genişliği en az 1,33 metre, yaya akışının düşük olduğu yaya yollarında 1,80 metre, orta yoğunluklu yollarda 2,40 metre, yüksek yoğunluklu yollarda ise 3,50 metre olmalıdır. Asgari genişliği hiçbir şey engellememelidir; bu genişliğin elektrik direklerinden, yönlendirme işaretlerinden, ağaçlardan arınmış olması gerekir.

.....

Yaya Geçitleri

Zümrütevler'de uygulama öncesinde yaya geçidi bulunmuyor, yayaların geçiş hakkı gözetilmiyordu. Yapılan gözlemler ve sayımlar sırasında yayaların en çok kullandığı geçiş izlerini belirledik ve yaya yollarının sürekliliğini sağlayacak şekilde o noktalarda yaya geçitleri planladık.

.....

Yaya geçitleri, yaya yollarının araç trafiği ile kesiştiği yerlerde geçiş hakkının kimde olduğu bilgisini de verir.

.....

Kavşak ağızlarına ve yaya geçitlerine araç park edilmesini engelleme

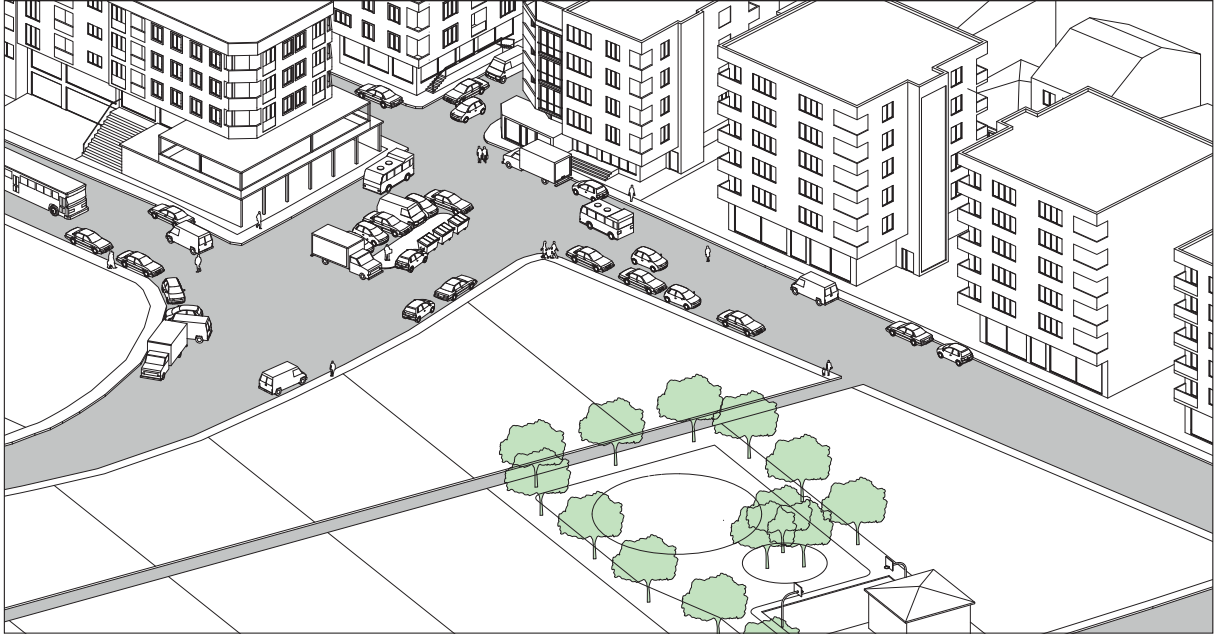
Kavşak ağızlarına ve yaya geçitleri üzerine araçların park etmesini engelleyecek şekilde bordür taşları koymaya karar verdik.

.....

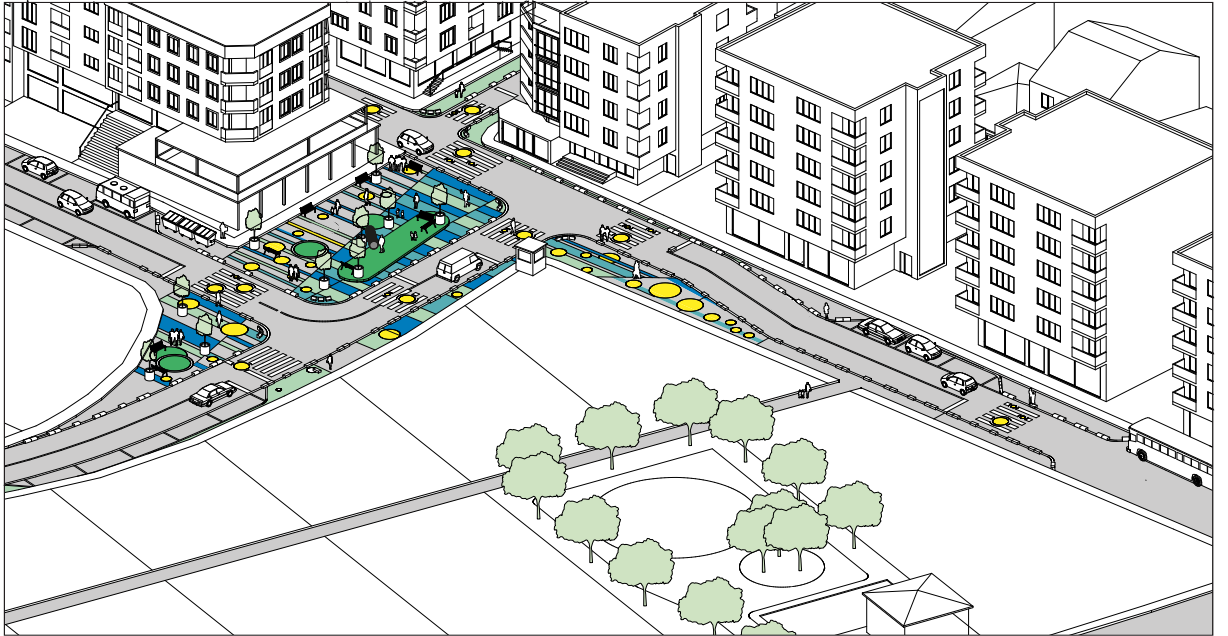
Yayaların araç yolunu geçerken gelen araçları görebilmeleri güvenlikleri açısından çok önemlidir. Kavşak ağızlarına park eden araçlar görüşü engellediği için yayalar için risk oluşturur.

.....

Yürünelirlik

Prova Uygulama

Planlanan Kalıcı Uygulama

8 EKİM

2019

Koordinasyon

Zümrütevler Meydanı dönüşüm provası gibi yerel yönetim, tasarım danışmanları, uluslararası vakıf veya derneklerin bir araya gelerek gerçekleştirdiği projeler büyük koordinasyon emeği gerektirir. Provaya hazırlık süresince birçok saha gezisi, eğitim ve toplantı gerçekleştirdik. Kurumların süreç boyunca birbiriyle olan iletişimlerinin yanı sıra uygulama haftasında belediye içinde de 14 müdürlükle birlikte çalıştık.

Uygulamaya bir hafta kala Maltepe Belediyesi Strateji Müdürlüğü'nün yönettiği, Belediye Başkanı'nın, kurum içinden 14 müdürlüğün ve Superpool olarak bizim katıldığımız bir koordinasyon toplantısı yapıldı. Müdürlükler proje hakkında bilgilendirildi ve uygulama haftası görev dağılımı üzerine hemfikir olundu. Haftanın programı mümkün olduğunca detaylı olarak müdürlüklerle paylaşıldı.

BELEDİYE MÜDÜRLÜKLERİ GÖREV DAĞILIMI

Strateji Geliştirme Müdürlüğü

Zümrütevler Meydanı dönüşüm provası belediye içi ve dışı koordinasyonu.

Fen İşleri Müdürlüğü

Uygulama için gerekli personel, malzeme ve iş makinası temini.

Park ve Bahçeler Müdürlüğü

Uygulama için gerekli personel, malzeme (bank, ağaç, bitki) temini.

Tüm anne babaların küçük çocuklarıyla kendi mahallelerinin ana meydanında güvenle yürümeye hakkı var. Okula yaya olarak giden bir çocuk otomobillerden doğacak risklerden muaf olmalı. Yaya her yönü üzere karşıdan karşıya geçebilmeli.

Maltepe Belediyesi olarak Zümrütevler Meydanı'ndaki yaya güvenliğini artıracak bir dönüşüm başlatıyoruz.

16 - 18 Ekim 2019
Zümrütevler Meydanı Dönüşüm Provası

Zabıta Müdürlüğü

Gerekli düzenlemelerin sağlanabilmesi için uygulama alanının boşaltılması araçların çekilmesi, işgallerin kaldırılması ve tebligatların yapılması.

Plan ve Proje Müdürlüğü - Harita Şefliği

Uygulama alanının projeye uygun ölçülerek işaretlenmesi.

Temizlik İşleri Müdürlüğü

Uygulama alanının temizlenmesi, çöp konteynırlarının yerinin değiştirilmesi, alanda işaretlenen yol çizgilerinin çizilmesi.

Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü

Uygulama alanındaki geri dönüşüm kutularının kaldırılması.

Destek Hizmetleri Müdürlüğü

Uygulama için gerekli personel ve malzeme (açılış günü için plastik sandalye, tebeşir) temini.

Basın ve Yayın Müdürlüğü

Uygulamanın haberleştirilmesi, sosyal medya tanıtımı, broşür basımı.

Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Etkinlik alanındaki vatandaşların şikayet ve önerilerinin dinlenmesi ve kayıt altına alınmasını sağlamak için personel temini.

Özel Kalem Müdürlüğü

Başkanın sokak etkinliğine katılımını sağlama.

Muhtarlıklar Müdürlüğü

Mahalle muhtarı ile iletişime geçme.

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü

Sokak etkinliğinin organizasyonu.

Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü

Etkinliğe katılacak personel, vatandaş ve öğrencilerin ulaşımını sağlama.

Uygulama
Haftası

ZÜMRÜTEVLER
MEYDANI
DÖNÜŞÜM
PROVASI

UYGULAMA
HAFTASI

	7 EKİM PAZARTESİ	8 EKİM SALI	9 EKİM ÇARŞAMBA	10 EKİM PERŞEMBE	11 EKİM CUMA	12 EKİM CUMARTESİ
08.00						
09.00						
10.00						
11.00						
12.00						Zabıta tarafından tebligatların yapılması MALTEPE BELEDİYESİ
13.00		Koordinasyon toplantısı MALTEPE BELEDİYESİ		Tanıtım broşürlerinin dağıtımı MALTEPE BELEDİYESİ		Time lapse kameranın meydanı gören komşu balkona yerleştirilmesi SUPERPOOL+NACTO
14.00						
15.00	UKOME izni alınmış tasarımın teslimi SUPERPOOL+NACTO					
16.00						
17.00					Drone çekimleri SUPERPOOL+NACTO	
18.00						
19.00					NACTO ekibi İstanbul'da SUPERPOOL+NACTO	

	14 EKİM PAZARTESİ	15 EKİM SALI	16 EKİM ÇARŞAMBA	17 EKİM PERŞEMBE	18 EKİM CUMA	19 EKİM CUMARTESİ
08.00	Arabaların alandan çekilmesi MALTEPE BELEDİYESİ	KHAS Üniversitesi Kent ve Çocuk Yüksek Lisans Programı Öğrencileri saha ziyareti MALTEPE BELEDİYESİ SUPERPOOL+NACTO		Drone çekimleri SUPERPOOL+NACTO		
09.00					Açılışa hazırlık - Son eksiklerin tamamlanması MALTEPE BELEDİYESİ SUPERPOOL+NACTO	
10.00						
11.00	Geometri testi MALTEPE BELEDİYESİ					
12.00		Fazlama planı ile araç yolu çizgilerinin ve yaya geçitlerinin çizimi MALTEPE BELEDİYESİ SUPERPOOL+NACTO	Boyama işlemi MALTEPE BELEDİYESİ	Boyama işlemi MALTEPE BELEDİYESİ	Röportajlar MALTEPE BELEDİYESİ Drone çekimleri SUPERPOOL+NACTO	
13.00						
14.00	Harita ekibi ile işaretleme MALTEPE BELEDİYESİ			Koordinasyon SUPERPOOL+NACTO		HOP Seyyar Oyun Parkı
15.00		Bariyerlerin dizimi MALTEPE BELEDİYESİ			Belediye Başkanı'nın katılımıyla açılış ve geri bildirim alma çalışmaları MALTEPE BELEDİYESİ SUPERPOOL+NACTO	
16.00		Ağaçların meydana getirilmesi MALTEPE BELEDİYESİ	Bitkilendirme-refüj adasını yapay çim halı ile kaplama MALTEPE BELEDİYESİ SUPERPOOL+NACTO	Kent mobilyalarının alana getirilmesi ve sabitlenmesi MALTEPE BELEDİYESİ		
17.00						
18.00						
19.00						

14 EKİM

2019

1. Gün

GEOMETRİ TESTİ

14 Ekim Pazartesi günü beş gün sürecek olan saha çalışmasına başladık. Sabah, alana park etmiş araçlar zabıta tarafından kaldırıldı. Çöp konteynırları yeni yerlerine taşındı ve meydan tazyikli su ile temizlendi. Harita ekibi tasarıma uygun ilk işaretlemeleri yaptı; bunun üzerine biz de geometri testi gerçekleştirdik.

.....

Tasarım alana uygulanmadan önce geometrinin test edilmesi, yol diyeti düzenlemelerinin araç trafiği üzerinde yarattığı etkilerin gözlemlenmesi önerilir.

Test alanın büyüklüğüne göre bir veya iki gün sürebileceği gibi tasarım sürecinin başında da kurgulanabilir.

Bir veya iki gün süren test uygulamalarında hem tasarımın sahada kontrolü yapılır hem de tasarım, mahalle sakinleri ve kamu çalışanları ile birlikte deneyimlenir. Bu sayede paydaşlar arasında iletişim imkanı da doğar.

.....

Zümrütevler meydan dönüşüm provasında geometri testini, sahada uygulamanın başladığı gün yaptık. Zabıta bariyerleri kullanılarak otobüs geçişleri için öngörülen dönüş yarıçaplarını test ettik ve tasarım son şeklini aldı.

2. Gün

FAZLAMA PLANI VE ARAÇ YOLLARININ BOYANMASI

Araç yollarının boyanması uygulamanın ikinci gününde başladı ve çalışmaları trafiği aksatmadan yapabilmek için boyama işlemi fazlara ayrılarak yapıldı. Araç yollarının dış hatları, şerit çizgileri ve yaya geçitleri ip çekerek tebeşir ile işaretlendikten sonra solvent bazlı yol çizgisi boyası makine yardımıyla çizildi.

.....

Prova uygulamalarında araç yollarının boyanmasını kolaylaştırmak için geçici olarak araç trafiği kesilebilir ya da her zaman bir şerit kullanımda olacak şekilde iyi bir fazlama planı yaparak trafik akışına izin verilir.

.....

BARİYERLERİN YERLEŞTİRİLMESİ

Fen İşleri Müdürlüğü'nün deposundan provada bariyer olarak kullanılmak üzere kaldırım bordür taşları ve granit taşlar getirildi. Uygulanmakta olan geometriyi sabitlemek amacıyla yerleştirilmeye başlandı. Bazı sürücülerin itirazlarına rağmen daralan şeritler, araç trafiğinin yavaşlamasına yardımcı olmaya başladı.

.....

Bariyer olarak kullanılan malzemeler, yayaları korumayı, araç trafiğini yönlendirmeyi ve kaldırımların otopark olarak kullanılmasını engellemeyi amaçlar. Bariyerleri yerleştirirken yaya akışına dikkat edilmelidir.

.....

Kavşaktaki değişimin bir yaşam alanı açacak olmasını simgelemesi için Park ve Bahçeler Müdürlüğü deposundan ağaçlar getirildi ve iş bitiminden önce ilk ağaçlar meydana yerleştirildi.

16 EKİM

2019

3. Gün

BOYAMA

Uygulamanın üçüncü gününde su bazlı dış cephe boyaları temin ettik. Su bazlı boyayı hızlı kuruyacağı için tercih ettik. Tebeşir, ip ve kağıt bant ile boyanacak yerleri işaretledik. Fen İşleri çalışanlarıyla temizlik fırçaları yardımıyla boyama işlemleri yapılmaya başlandı. Meydandan geçenlerin, özellikle de çocukların boyama işlemine katılmalarını teşvik ettik.

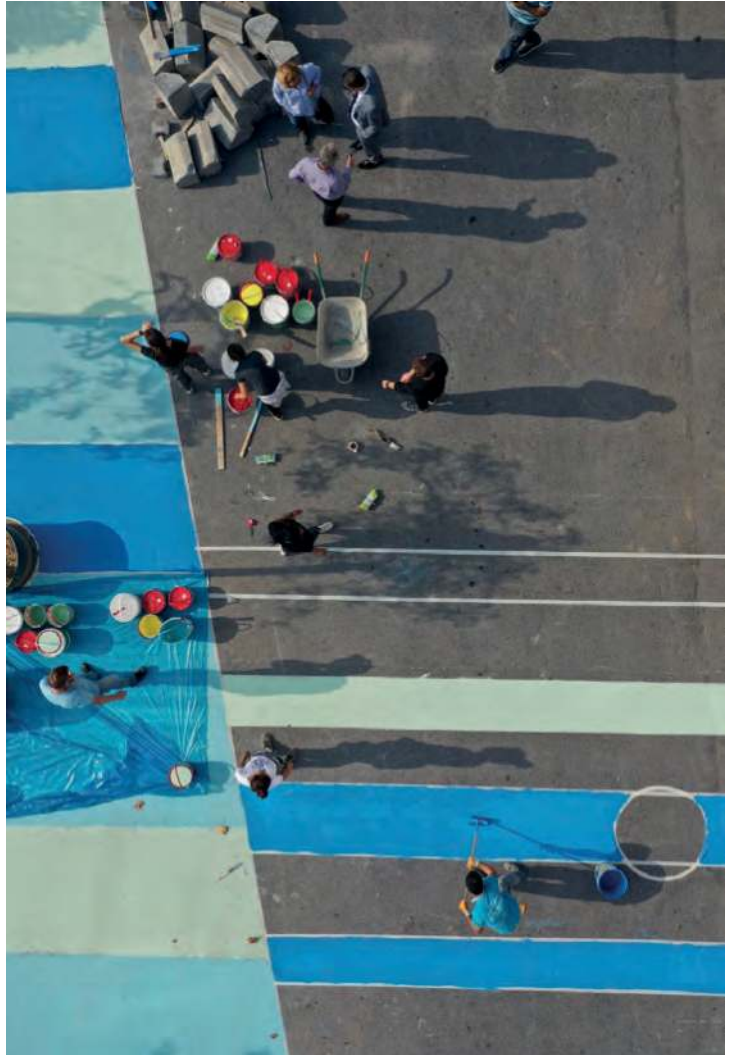
.....

Prova uygulamalarda yapılan değişikliği göstermek için tasarım boyanarak sahaya uygulanır. Yaya öncelikli alanların boyanması hem motorlu araç sürücülerine hem de yayalara bu alanda bir değişim olduğunu vurgular ve özellikle sürücülerde davranış değişikliğine yardımcı olmayı hedefler. Kullanılan boyanın kalitesi prova uygulamanın ömrünü belirleyen önemli bir faktördür.

.....

17
18

BİTKİLENDİRME

Zümrütevler Meydanı'nda halihazırda bulunan refüj adasını yapay çim halı ile kapladık. Yapay çim halı ve ikinci gün sonunda yerleştirilmiş olan ağaçlar meydanın yeşil alan olarak hayal edilmesine yardımcı oldu. Çocukların ve mahalle sakinin ilk andan itibaren ilgisini çekti, bunun herkesi bir araya getirmekte önemli bir rol oynadığını gözlemledik.

.....

Bitkiler ve ağaçlar, araçların park ettiği atıl bir alandan kent meydanına dönüşmesinde çok önemli rol oynar. Yeşil alan –yeri geldiğinde yapay çim halı bile– insanların davranışlarının değişmesine, rahatlamalarına yardımcı olur.

.....

19

20

17 EKİM

2019

4. Gün

OTURACAK YERLER VE KENT MOBİLYALARI

Dördüncü gün boyama işlemi devam ederken Park ve Bahçeler Müdürlüğü, meydana yerleştirilecek küçük çöp kutularını, bankları, eksik kalan ağaçları ve diğer büyük bitkileri getirdi. Banklar ve çöp kutuları meydana sabitlendi.

.....

Her yaşta insanın mahallesinde vakit geçirebilmesi için oturabileceği yerlerin bulunması gerekir. Yürürken durup dinlenmek, beklemek, komşularla karşılaşmak, sohbet etmek için bank gibi oturacak yerlere ihtiyaç vardır. Banklar çoğu zaman buldukları yerlere sabitlenmektedir. Ancak kullanıcı konforu artırılmak istendiğinde hareketli sandalye ve masaların kullanımı tavsiye edilir. Bu sayede insanlar sandalyeleri istedikleri gibi gölgeye veya güneşe çekebilir ya da büyük bir gruba uyum sağlamak için birkaç masayı birlikte kullanabilirler.

Oturacak yerler ve masalar dışında çöp kutusu, saksı, oyun ekipmanı gibi kent mobilyaları da kamusal alanların önemli öğeleridir. Sabit yerleştirilen kent mobilyalarının yaya trafiğine engel olmamasına dikkat edilmelidir.

.....

21
22

5. Gün

AÇILIŞ ETKİNLİĞİ HAZIRLIKLARI

Cuma sabahını son düzenlemelere ayırdık. Eksik kalan yerler boyandı, bitkiler yerleştirildi. Oyun ekipmanı olarak 2 metrelik bir koruge boru alana sabitlendi.

Açılıшта kullanılması için sandalyeler getirildi. Halkla İlişkiler Müdürlüğü standını, bilgilendirme ve anket panolarını, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ise etkinlik için ses sistemini meydana kurdu.

AÇILIŞ VE GERİBİLDİRİM ALMA ÇALIŞMALARI

Beş gün boyunca süren çalışma 18 Ekim Cuma saat 14.00'da Maltepe Belediye Başkanı'nın da katılımıyla sonuçlandı. Başkan konuşmasında provanın amacını mahalle sakinleriyle paylaştı. Halkla İlişkiler Müdürlüğü çalışanları sahada gerçekleştirilen anketlerle, meydana yapılanlar ve yapılmak istenenlerle ilgili geri bildirimler aldı. Prova hakkında bilgi paylaşıldı.

Oyun etkinlikleri ve jonglörlerin gösterisiyle desteklenen açılış programının bir şenlik havasında olmasına gayret ettik. Meydanda farklı zamanlarda yaklaşık 300 kişi toplandı.

23

.....

Provalarda açılış etkinliğinin en önemli amacı fiziksel mekandaki değişimin en olumlu şekliyle deneyimlenmesini sağlamak ve geribildirimleri almaktır. Yaya kullanımını iyileştirmek için yapılan değişiklikler çoğunlukla öncelikli olarak kadın ve çocukların hayat kalitesini artırmayı hedefler. Açılış etkinliğinin bu nedenle kadınların, çocukların ve diğer bakım verenlerin katılımını sağlayacak şekilde planlanması ve çevredeki esnaf ve araç sahipleri kadar bu grupların da geribildirim vermesi hedeflenmelidir.

.....

Maltepe, Ekim 2019
Zümrütevler Meydan Dönüşüm Provası

Bugün burada neler yaptınız?							
 Alışveriş	 Dinlenme	 Yeme - içme	 İşe gelme	 Arkadaşlarla buluşma	 Bekleme	 Ulaşımı kullanma	 Sadace geçme
Burada neler yapmak istersiniz?							
 Piknik	 Dinlenme	 Yeme - içme	 Kitap okuma	 Arkadaşlarla buluşma	 Kültürel aktiviteler	 Fiziksel aktiviteler	 Oyun oynama
Lütfen işaret koyunuz ●							

Maltepe, Ekim 2019
Zümrütevler Meydan Dönüşüm Provası

Bugün buraya nasıl geldiniz?							
							
Buraya nasıl gelmek isterdiniz?							
							
Lütfen işaret koyunuz ●							

Maltepe, Ekim 2019
Zümrütevler Meydan Dönüşüm Provası

Aşağıdakilerden hangilerini çevrenizde daha sık görmek istersiniz?			
Lütfen yanına işaret koyunuz.			
	Aydınlatma		Bitkilendirme
	Oturma - Dinlenme		Yönlendirme tabelaları
	Çeşme		Bisiklet park alanı
	Hava koşullarından korunma		Geri dönüşüm toplama
	Puset park alanı		Oyun elemanları
Önerileriniz çabılırsınız	_____	Önerileriniz çabılırsınız	_____
Önerileriniz çabılırsınız	_____	Önerileriniz çabılırsınız	_____
Yorumlar:			
			

Uygulama Malzemeleri

1 BARIYER OLARAK KULLANILAN MALZEMELER

Hafif ve esnek malzemeler

Trafik konisi → 10 adet

Zabita bariyeri → 25 adet

Ağır ve daha sabit malzemeler

Granit taşı → 86 adet

Kaldırım kenarı taşı / Refüj

bordürü → 24 adet

Sabitlenen malzemeler

Hacıyatmaz duba → 8 adet

2 YÜZEY UYGULAMALARINDA KULLANILAN MALZEMELER

Boyalar

Solvent bazlı beyaz yol çizgisi

boyası → 3 adet x 25 kg

Su bazlı dış cephe boyası → 6 adet x 15 lt

Yardımcı malzemeler

Halat

Sokak işaretleme tebeşiri

Kağıt bant

Rulo fırça

Temizlik fırçası

3 KENT MOBİLYALARI

Gölge elemanları

Plastik saksıda büyük bitkiler → 6 adet

Ahşap saksıda büyük bitkiler → 2 adet

Oturma elemanları

Bank → 10 adet

4 PEYZAJ ELEMANLARI

Yapay çim → 80 m²

Ağaç → 8 adet

Büyük bitkiler → 8 adet

Küçük bitkiler → 15 adet

Kaldırım bordür taşı → 24 adet

Uygulama Sonrası

Bakım

Uygulama maliyetini hesaplarken uygulama sonrası bakım için işgücü ve malzeme maliyetini de proje bütçesi içerisinde düşündük. Düzenli bakım, uyguladığımız provanın ömrünü büyük ölçüde artırabilir. Proaktif koruma stratejisinin benimsenmesi, sorunları ihmal noktasına varmadan çözebilmemizi sağlayacak. Prova süresince bakım deneyiminden öğreneceklerimiz, kalıcı yatırım için malzeme seçimi ve bakım yöntemlerinin geliştirilmesinde de faydalı olacak.

.....

Koruma, bakımın temelidir. Vandalizmi önlemek için mahallelinin sürece katılımını ve mekanı sahiplenmesinin sağlanması önemlidir. Uygulama öncesi yapılan tüm saha etkinlikleri, anket çalışmaları ve uygulama haftası boyunca sahada kurulan iletişim, alanın mahalleli tarafından sahiplenilmesine ve korunmasına destek olur. Uygulama sonrasında düzenli saha ziyaretleri ve gözlemler olası sorunlu durumların zamanında tanımlanmasına imkan verir.

.....

27

KORUMA

Zümrütevler'de uygulama öncesi ve sonrası veri toplama ekibimizin toplam dört ay boyunca haftada bir gün sahada olması, bize denetim ve gözlem olanağı sağladı. Uygulama öncesinde mahalleli ile ilişkinin güçlenmesini sağlayan bu deneyim, uygulama sonrasında da, bordür taşlarının taşınması ya da markete ait kamyonların meydana girmesi gibi sorunların vaktinde tespitini ve belediye yetkililerine iletilmesini sağladı.

TEMİZLİK

Zümrütevler Meydanı her gün bir temizlik çalışanı tarafından temizleniyor.

.....

Sıklıkla yapılan temizlik kamusal alanın temiz ve güvenli kalmasını sağlar. Temizlik için sahada bulunan personel de belediye adına düzenli gözlem yapabilir ve olası problemleri önceden fark edebilir.

.....

28

YEREL YÖNETİŞİM VE PAYDAŞLARIN KATILIMI

Meydanın etrafındaki esnaf bizimle uygulama sonrasında bile iletişimini sürdürüyor. Meydanın korunmasını önemsiyor.

.....

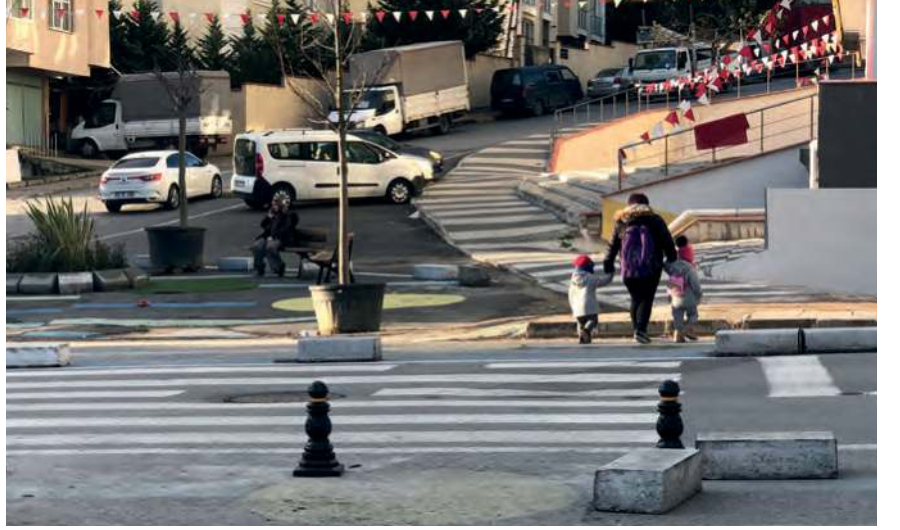
Prova uygulamalarda, mahalle sakininden destek almak ve onları sürece katmak önemlidir. Meydanın kullanıcıları olan mahalle sakinleri örneğin bitkilerin sulanmasına destek olabilecekleri gibi oluşan sorunlar hakkında belediyenin hızlı haberdar olmasını sağlayabilir.

Aynı şekilde yakın çevredeki sivil toplum kurumları, hemşeri dernekleri ve okullar da sürece dahil edilebilir. Kazanılan kamusal alanın açılış sonrasında da çeşitli etkinliklerle desteklenmesi hem mahalle sakinin alanı sahiplenmesine hem de temiz tutmasına yardımcı olacaktır.

.....

ZAMANA YAYILMIŞ İYİLEŞTİRME VE BAKIM

Üç aylık prova uygulamanın sonunda, Zümrütevler Meydanı'nda düzeltme ve değişimlerin yapılacağı kalıcı uygulamayı planlıyoruz.

29

.....

Mekandaki koşullar ve kullanım, zaman içinde değişebilir. Olası yeni kullanımlara adapte olabilmek, uzun vadeli sürdürülebilirlik için kritik öneme sahiptir. Bu, prova uygulamanın değiştirilmesini veya daha kalıcı hale getirilmesini de içerebilir.

.....

Kamusal Alanı Programlama

Zümrütevler Meydanı'nda, prova süresince meydanın aktif kullanımını hedefledik ve haftada bir bebelere kitap okuma seansları ve seyyar oyun parkı etkinlikleri düzenledik. Meydanın mahallede bir buluşma yeri haline gelmesini desteklemek için ekip olarak uygulama sonrasında da düzenli olarak sahada bulunduk.

.....

Bir sokak ne kadar sık kullanılır, ne kadar çok yaya odaklı yaşama sahne olursa o kadar güvenli olur. Sokakların bölge sakinleri, çalışanlar ve oyun oynayanlar tarafından doğal bir gözetim altında tutulması ile düşük suç oranları arasında doğru bir ilişki vardır. İnsanların bir araya gelmesindeki en önemli etken diğer insanların varlığıdır, oyun oynayan çocukların başka çocukların da sokağa çıkıp oynamasına sebep olması gibi. Bu sebeplerle kamusal alanlarda etkinliklerin planlanması ve düzenli olarak gerçekleştirilmesi çok önemlidir.

(HEY Hayal Edilebilir Tasarım Kılavuzu F:08 "Sokağı İzleyen Gözler")

.....

HOP SEYYAR OYUN PARKI

Zümrütevler Meydanı'nda ayda bir defa HOP kuruyoruz. HOP, özellikle bebeklerin ve küçük çocukların algılarını geliştirecek, keşif duygularını tetikleyecek seyyar bir oyun parkı. HOP'ta ister bir saha, ister bir sokak, ister bir orman köşesi deneysel oyunlara açık, tanımları konmamış bir oyun alanına dönüşüyor. Karton kutu, kumaş, bant ve ip gibi basit ve hafif malzemeler çocukların oyununu desteklemek için etkinlik alanına bırakılıyor. Küçük çocuklar kendi istekleri doğrultusunda bu malzemelerle maceraperest denemeler yapıyorlar. Örneğin çadır, kule, tünel gibi kendi "oyun ekipmanlarını" oluşturuyorlar.

30

KİTAP OKUMA

Haftada bir gün bebeklere ve küçük çocuklara meydana kitap okuduk. Şehir, mimarlık, tasarım kavramlarını odağına alan 0-5 yaşa yönelik kitap seçkisi, özellikle bu yaş grubunun bilişsel seviyesine uygun biçimde oluşturuldu. Her okumanın sonrasında miniklerle kitap üzerine küçük bir sohbet ettik. Kent95 programı kapsamında bebeklerin özellikle davet edildiği okuma saatleri, çevrede oturan diğer yaş grubundaki çocukların da ilgisini çekti.

31

Veri Toplama

Uygulama öncesi yapılan sayım planına uyarak Perşembe, Cuma ve Cumartesi günleri belirlenen sokaklarda ve yönlerde 4 kişilik ekip ile uygulama sonrası sayımlarını yaptık. Uygulama sonrası sayımların uygulama öncesi sayımlarla mümkün olduğunca aynı saatlerde olmasına özen gösterdik. Toplanan verileri dijital ortamda bir araya getirdik ve uygulama öncesi verileriyle karşılaştırarak hedeflere ne kadar ulaşıldığına dair değerlendirmeler için altlık oluşturduk.

Değerlendirme

KAMUSAL ALAN ARTIŞI

Zümrütevler Meydanı'ndaki 1075 metrekare araç yolu yaya alanına çevrildi; 550 metrekare meydan oluşturuldu.

VAKİT GEÇİRME

Uygulama sonrasında meydana vakit geçiren kişi sayısında %72 oranında artış gözlemledik. Hafta içi öğleden sonra yapılan gözlemlere göre bebek ve küçük çocuk sayısı 3,5 kat, 5-12 yaş çocukların sayısı ise yaklaşık 2 kat arttı. Yine bu gözlemlere göre çocukların %61'i arkadaşlarıyla grup halinde oynarken %21'i tek başına, %18'i ise bakım vereni ile oynuyordu. Ayrıca gün boyunca meydana vakit geçiren yaşlıların sayısı 10 kat arttı.

YAYA KULLANIMI

Yapılan sayımlarda meydana geçen yaya sayısında %21 artış gözlemlendi, kaldırım kullanımı ise %30 oranında arttı. Çocukla birlikte yürüyen yetişkin sayısı %16 artarken, sokaklarda yalnız yürüyen çocuk sayısı ise %43 artış gösterdi; yalnız yürüyen çocukların %89'u işaretlenen güvenli alandan yürüdü.

GÜVENLİK HİSSİ

Uygulama öncesi meydana yüz yüze yapılan ankete 107 kişi katıldı, etkinlik günü ve uygulama sonrasında ise 49 kişi ile görüşüldü. Katılımcılardan meydan ve meydana çıkan sokakların yaya güvenliğini 0 ile 5 arasında değerlendirmeleri istendi. (0: Güvensiz – 5: Çok Güvenli)

Uygulama öncesinde 107 kişinin %75'i sokaklarda güvende hissetmiyordu, %17'si tarafsız kalmıştı. Buna karşılık uygulama sonrasında sokaklarda güvensiz hissedenlerin oranı %24'e indi. Ayrıca, uygulama öncesinde %68 karşıdan karşıya geçerken güvende hissetmediğini söylüyordu. Uygulama sonrası yaptığımız görüşmelerde bu oranın %25'e gerilediğini gördük.

Bütün bu veriler ışığında uygulama sonrası yapılan anket sayısının daha az olmasına rağmen, sokaklarda güvende hissetme oranının arttığını söyleyebiliriz. Uygulama sonrası yaptığımız sayımlarda gözlemlediğimiz yalnız yürüyen çocuk, çocukla yürüyen bakım vereni ve meydana vakit geçiren yaşlı sayısındaki bariz artış da bunu gösteriyor.

Kaynaklar

- Gehl, Jan, ve Birgitte Svarre. *How to Study Public Life*. Island Press, 2013.
- Gehl, Jan. *Life between Buildings: Using Public Space*. Press, 2011.
- Global Designing Cities Initiative, and National Association of City Transportation Officials. *Global Street Design Guide*. Island Press, 2016.
- Şanal, Alexis, ve SANALarc. *HEY! Hayal Edilebilir Tasarım Kılavuzu*. YEM Yayın, 2018.

Proje Ortakları

BERNARD VAN LEER

Bernard Van Leer Vakfı, “sosyal ve ekonomik olarak dezavantajlı konumdaki çocukların olanaklarını artırmak” hedefiyle hareket eden Hollanda merkezli bir sivil toplum kuruluşudur. Bugüne kadar 50'nin üzerinde ülkede erken çocukluk dönemiyle ilgili çalışmalara destek veren Vakıf, şu anda küresel programının yanı sıra Brezilya, Fildişi Sahili, Hindistan, Hollanda ve Türkiye gibi farklı coğrafyalarda çalışmalara destek sunuyor. Bernard van Leer Vakfı Türkiye'de 1994 yılından beri faaliyet göstermektedir.

NACTO GLOBAL KENT TASARIMI İNİSİYATİFİ (NACTO GDCI)

Global Kent Tasarımı İnisyatifi (GDCI), New York merkezli kar amacı gütmeyen bir kuruluş olan National Association of City Transportation Officials NACTO'nun bir programıdır. GDCI, şehirlere güvenli, sürdürülebilir, erişilebilir ve adil ulaşım stratejileri konularında destek veren kentsel tasarımcı, planlamacı ve stratejistlerden oluşan bir ektir. Kamu yetkililerini ve sivil toplum kuruluşlarını kentsel hareketliliği iyileştirmek ve şehirlerde sokakların rolünü temelden değiştirmek için gerekli bilgi, araçlar ve taktiklerle donatmaya odaklanır.

MALTEPE BELEDİYESİ STRATEJİ GELİŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ

Müdürlük, dört birimden oluşur. Zümrütevler'de hayata geçirilen taktiksel kentleşme çalışmasının koordinasyonundan sorumlu olan Kent Stratejileri Araştırma ve Uygulama Merkezi, Maltepe'yle ilgili verileri raporlar ve yayınlar, araştırma ve uygulama projeleri hazırlar, hibe fonlarından kaynak yaratır, kurum içinde koordinasyonu sağlar, çalışma grupları ve komisyonlar oluşturur. Mentorluk Birimi kurum içi personele eğitimler sağlayarak ve kariyer tavsiyelerinde bulunurken, Stratejik Planlama ve İç Kontrol Birimi ise belediyenin 5 yıllık stratejik planını ve yıllık faaliyet raporunu ve iç kontrol eylem planını hazırlayarak raporlama yapar.

SUPERPOOL

2006 yılında Selva Gürdoğan and Gregers Tang Thomsen tarafından kurulan Superpool, araştırma odaklı multidisipliner bir mimarlık ofisidir. Faaliyet alanı, mimariden şehir planlamaya, iç mimariden haritalamaya çeşitlenir. Yerel çözüm pratikleriyle temel tasarım değerlerini bir araya getirir. Anlama, hatırlama, araştırma yaklaşımıyla farklılaşır. Sosyologların, sanatçıların, yazarların mimarlarla beraber üretimde bulunduğu Superpool, farklı işbirliklerine açık bir fikirler “havuzudur”.

KENT95 PROGRAMI

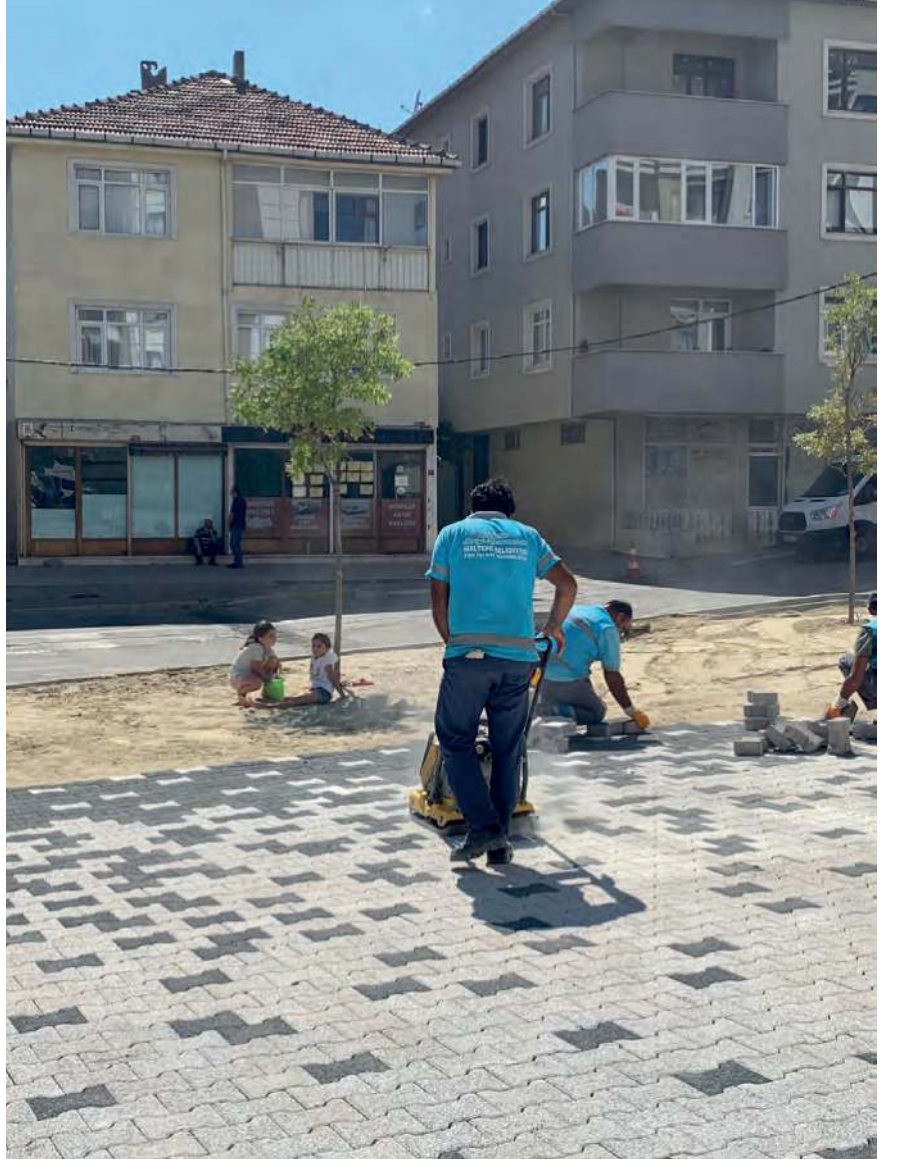
Kent95 Programı, Bernard van Leer Vakfı önderliğinde Boğaziçi Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi, TESEV ve Superpool tarafından oluşturuldu. Program, kente 3 yaşında sağlıklı bir çocuğun boyundan, 95 cm'den bakabilmenin sağlayacağı faydaları ve bunu yapmanın yöntemlerini yerel yönetimlerle tartışmaya açıyor. Şimdiye kadar Beyoğlu, Maltepe, Sarıyer ve Sultanbeyli Belediyeleriyle pilot projeler gerçekleştirildi. Bu süreçte, 0-3 yaş arası çocuklar ve ailelerine yönelik park ve hizmetler tasarlanırken, gerçekleşen seminer, konferans ve atölye çalışmaları ile kamoyunda erken çocukluğun önemine dikkat çekildi. Programın hedefi Kent95'i Türkiye'nin belli başlı şehirlerinde de yaygınlaştırmak.

Sonsöz

Bu kitapçıkla, Zümrütevler Meydan Dönüşüm Provası detaylarını paylaşarak şehir yöneticilerine, plancılara, mimarlara, girişimcilere ve yürünebilir şehirler hayal eden herkese bunun aslında uzak ve zor bir hayal olmadığını göstermeyi hedefledik. 2019 yazında başladığımız dönüşüm bu yayın baskıya hazırlanırken kalıcı uygulamayla tamamlanıyor.

Dileğimiz, kamu çalışanı ve yöneticilerinin, eğitim kurumlarının, tasarımcıların ve bu güzel şehirde yaşayanların, daha güvenli, yaya öncelikli sokaklar, canlı kamusal alanlar için ortaklaşa çalışmaya, beraber üretmeye heyecanlanmaları!

Benzer deneyimleri paylaşmak ve daha fazla bilgi için lütfen bize yazın → kent95@superpool.org

ZÜMRÜTEVLER MEYDANI DÖNÜŞÜM PROVASI

Hazırlayanlar

BEYZA GÜRDOĞAN, SELVA GÜRDOĞAN, GREGERS TANG THOMSEN

Editör

GÜLCAN EVRENOS

Kitap tasarımı

GÖKÇE GENÇ, INFORMAL PROJECT

Katkı verenler

YİĞİT AKSAKOĞLU, ANKITA CHACHRA, PELİN DERVİŞ, NAZIM DİKBAŞ,
SKYE DUNCAN, EKİN ERYILMAZ, CANSU GÖSTERİŞLİ, İLAYDA GÜLER,
HAYRETTİN GÜNÇ, AYSEL GÜRKAN, METİNCAN GÜZEL, KAAN HİÇYILMAZ,
NICOLA IAVARONE, MERAL İLHAN, YAĞMUR İNCELEME, DERYA İYİKUL,
BAHADIR KEŞAN, ALİ KILIÇ, ELİF KILIÇ, ŞEYDA ÖZCAN, NESLİHAN ÖZTÜRK,
ABHIMANYU PRAKASH, İPEK SEPET, EGE SEVİNÇLİ, FİKRET TOKSÖZ,
ERBİL UZUNOĞLU, BAHAR MELİSA YILDIRAN, ELİF EBRAR ZELKA.

Partner kurumlar

MALTEPE BELEDİYESİ, NACTO GDCI

Baskı

A4 OFSET MATBAACILIK
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
OTOSANAYİ SİTESİ, YEŞİLCE MAHALLESİ,
DONANMA SOKAK NO: 16,
KAĞITHANE, 34418 İSTANBUL
T. +90 212 281 64 48

Teşekkürler

ENGİN AKSU, YÜKSEL ÇIKDEM, EMİN DEMİR, GÖKHAN DOĞAN, RAMAZAN DÖKER,
NEZİR KALAYCI, ZAFER KARAKURT, BÜLENT KIRICI, CEBRAİL ÖRÜ, ZEKİ OYLUM,
İSMAİL ÖZDENİZ, CENGİZ YALIN

Fotoğraf Bilgileri

1, 6, 10, 11, 13, 18, 20, 26, 27 → EMRE DÖRTER

2, 4, 9, 17, 22, 23, 24 → PINAR GEDİKÖZER

3 → NACTO GDCI

5 → DIPNOT TV

7, 8, 12, 14, 15, 16, 19, 21, 25, 28, 29, 30, 31, 32 → SUPERPOOL

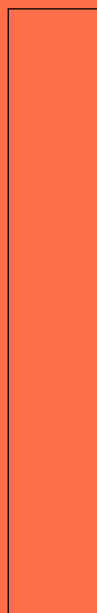
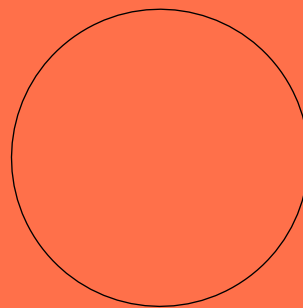
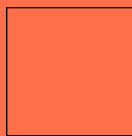
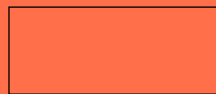
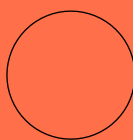
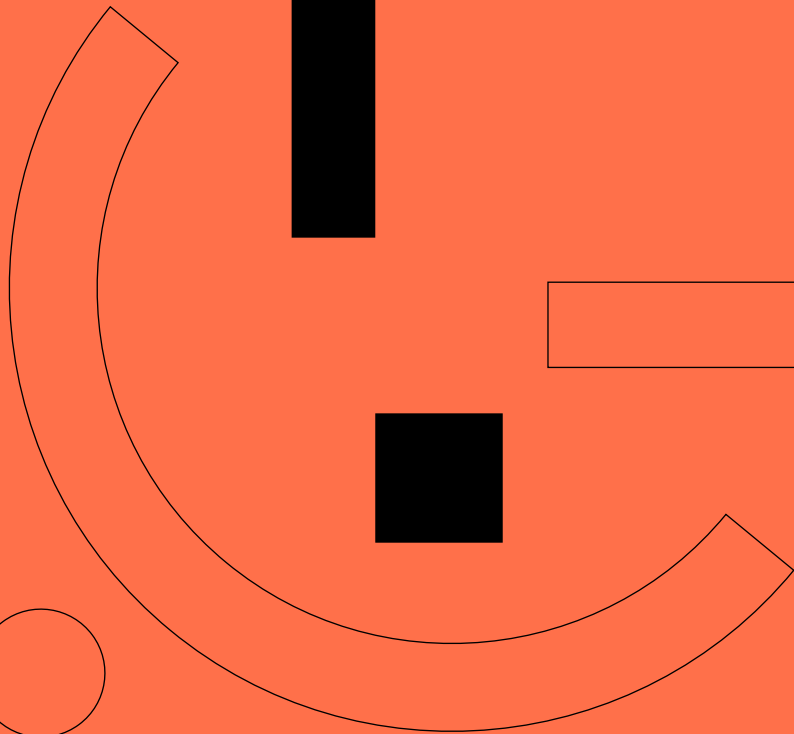
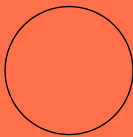
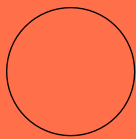
Bu yayın Bernard van Leer Vakfı desteğiyle Superpool tarafından hazırlanmıştır.

ISBN → 978-87-93765-08-5

KASIM 2020

Notlar

Handwritten notes or a list of points, consisting of multiple lines of text.

**Bernard
van Leer**
FOUNDATION